

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET BEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

A. ACCOUNTANCY

II HET ACCOUNTANTBEROEP.

Het accountantsberoep in Denemarken.

Vervoort, A. A. — Sedert 1930 is in Denemarken het accountantsberoep wettelijk geregeld. Het fundament hiertoe wordt gevonden in het Deense Wetboek van Koophandel en aanvullende bekendmakingen van het Ministerie van Handel en Nijverheid (Zie M.A.B. van 1930 pag. 153/157 en M.A.B. van 1938 pag. 198/200).

Om een indruk te geven van het niveau waarop het beroep zich in Denemarken theoretisch beweegt, wordt de regeling van de exameneisen weergegeven en op verschillende punten daarvan dieper ingegaan.

A II 4 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfsuishoudkunde No. 4, April 1949*

III. LEER VAN DE INRICHTING

Magazijnadministratie.

Klijne, J. J. de — Behandeld wordt de invoering van een administratie van het centrale magazijn van gereedschappen en hulpwerktuigen in een bedrijf dat zich bezig houdt met het uitvoeren van bouwwerken. Hierbij wordt het accent gelegd op een goede administratie van gebruikte artikelen. Hiertoe worden de terugontvangen artikelen in het magazijn in overleg met de uitvoerders geprijsd, waarbij de toestand van de betrokken artikelen en de gebruiksduur een rol spelen. Op grond van gegevens uit het verleden werd bepaald, dat de waardering van gebruikte artikelen kan geschieden tegen 50% van de verrekensprijswaarde nieuw. Op deze basis kon een bruikbare magazijnadministratie worden ingericht, welke uitvoerig wordt beschreven. Gerealiseerde voordelen: door de controle op de kwaliteit en het slijtagestadium bij de ontvangst vermindert de afvoering naar de schrothoop, wordt het gebruik van de artikelen geïntensifieerd waardoor kapitaalbesparing, wordt een juistere kostprijscalculatie van de werken bereikt omdat zij belast worden voor het verschil tussen de afgifte- en de terugleverprijs der artikelen.

A III 2 *Tijdschrift voor Interne Bedrijfsorganisatie No. 5, Mei 1949*

Belastingadministratie voor Particulieren.

Spaan, J. B. J. — De administratie van een particulier moet eenvoudig zijn en gemakkelijk bij te werken. Geadviseerd wordt het gebruik van een tabellarisch kasboek. Bij de inrichting hiervan is het gewenst direct zoveel mogelijk de volgorde aan te houden van de vragen van het aangiftebiljet. Rekening houdende met de eis van scheiding tussen vermogen en inkomen wordt een indeling gegeven van de ontvangst- en uitgaafkolommen. Naast die van het inkomen dient een administratie van het vermogen te worden bijgehouden. Een aparte bladzijde uit het kasboek wordt hiervoor gereserveerd. De vermogensopstelling aan het begin en het einde van het jaar volgt weer de vragen op het aangiftebiljet. De particulier zal nu een sluitproef wensen op zijn gehele administratie. In een uitgewerkt voorbeeld wordt deze aangegeven.

A III 2 *Het Moderne Bedrijfsleven No. 7, Juni 1949*

Vereenvoudiging van de loonadministratie.

Lieuwen, W. F. — De Commissies, die zich met het uitwerken van de nieuwe Sociale Verzekeringswetten bezighouden, trachten een zodanig systeem te ontwerpen dat de loonadministraties der ondernemingen eenvoudig blijven. Volgens schrijver is het echter mogelijk een „looncorrectietabel” samen te stellen waarin zowel de loonbelasting als de premies voor de Sociale Verzekeringen (hoe ingewikkeld en gevarieerd de premieheffingen en de loongrenzen ook zijn) kunnen worden afgelezen. Eén concessie moet de Fiscus hiertoe doen, n.l. toestaan dat bij heffing van premies en loonbelasting het centenbedrag van het loon verwaarloosd wordt (afrondding naar beneden). Elke arbeider valt in een loonklasse, die op een gulden is afgerond. Voor elke loonklasse dienen slechts éénmaal de vereiste correcties te geschieden om elke loonklasse te her-

leiden tot het netto loon. Onmiddellijk kunnen de uit te betalen bedragen nu worden afgelezen. Een uitgewerkt voorbeeld illustreert het betoog.

A III 3

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie No. 5, Mei 1949

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE.

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE.

III. WAARNEMINGSMIDDELEN.

De omvang van de steekgroep bij een enkelvoudig steekproefstelsel.

Enters, J. H. — Een enkelvoudig steekproefstelsel is een keuringsvoorschrift dat bij industriële toepassing de volgende vorm zal hebben:

Neem uit een partij n exemplaren. Beoordeel deze op hun bruikbaarheid en keur de partij af indien meer dan c exemplaren onbruikbaar worden bevonden; keur de partij goed indien c of minder exemplaren van deze n onbruikbaar blijken.

Bij een dergelijk steekproefsgewijs onderzoek loopt men twee verschillende risico's, n.l. de kans om een „goede” partij af te keuren en de kans om een „foute” partij goed te keuren. Het onderzochte probleem is nu, welk aantal producten der partij moet worden onderzocht om deze risico's tot een bepaalde grootte te beperken. Schrijver geeft een nomogram waaruit kan worden afgelezen:

- welke risico's men loopt bij toepassing van een bepaald enkelvoudig steekproefstelsel,
- welk enkelvoudig steekproefstelsel kan worden toegepast indien men bepaalde gegeven risico's wenst te aanvaarden.

Behalve voor het opstellen van enkelvoudige steekproefvoorschriften kunnen de gegeven waarden ook worden gebruikt voor de beoordeling van de efficiëntie van andere steekproefsystemen.

B a III 2

Statistica No. 56 1948

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING.

De vervangingswaarde.

Tan Kee Hian. — Korte uiteenzetting van de theorie der vervangingswaarde. Vastgesteld wordt, dat zowel sociaaleconomische - als bedrijfseconomische beschouwing tot de slotsom leidt dat het offer, dat in de productie wordt gebracht, gevormd wordt door datgene wat nodig is om het ge- of verbruikte te vervangen. Voor de waardeafweging dient dit te worden geplaatst tegenover de opbrengst. Het beslissende tijdstip voor deze afweging is het moment waarop de productiemiddelen de bedrijfshuishouding verlaten. Onderscheiden wordt dan tussen vermogensaanwas welke rationeel verteerd mag worden zonder dat het oorspronkelijk stamvermogen door die vertering wordt aangetast en niet-verteerbare vermogensaanwas welke door een andere oorzaak dan rationele productie ontstaat, n.l. door prijsstijgingen in de waarde van de kapitaalgoederen. Ter verduidelijking van het betoogde volgt tot besluit een cijfer voorbeeld dat werd gegeven op de colleges van Prof. Dr J. F. Haccoü.

B a IV 2

Maandblad voor Financiën, Maart 1949

Dynamic Competition.

Rodgers Raymond en H. E. Luedicke. — De vraag wordt opgeworpen of identieke c.q. bijna identieke prijzen van rivaliserende bedrijven een teken zijn van zeer zwakke, of wel zeer felle concurrentie in de bedrijfstak. Geconstateerd wordt dat de meningen van de theoretici over te geven antwoord verdeeld zijn tot schade van de nationale welvaart. Daarom moet een methode voor het bepalen van de mate van de heersende concurrentie bij de prijsbepaling door de onderscheiden bedrijven zeer nuttig worden geacht. Auteurs stellen voor, de variatie in de spreiding van de prijzen van rivaliserende aanbieders over een tijdsperiode, als maatstaf hievoor aan te nemen. Uit een korte bespreking van de theorie der onvolkomen concurrentie (o.a. J. Robinson en E. H. Chamberlin) blijkt, dat het hierdoor verstrekte beeld van de graad van concurrentie in verschillende bedrijfstakken in zoverre incompleet is, dat het niet toont dat de mate van concurrentie binnen een bedrijfstak zich in de loop van de tijd aanzienlijk kan wijzigen (de zakenman geeft dit o.a. aan met de begrippen „sellers market” en „buyers market”). Het is de opvatting van auteurs dat deze wijzigingen niet leiden naar een evenwichtstoestand in de concurrentieverhouding, maar dat er voortdurend verschuivingen zijn tussen enerzijds meer intensieve naar anderzijds minder intensieve concurrentiever-

houdingen. Daarom ook stellen zij voor de term „onvolkomen concurrentie” te vervangen door „dynamische concurrentie”. Verscheidene factoren kunnen worden aangewezen die aanleiding tot die verschuivingen vormen en daardoor de mate van concurrentie bepalen. Aan de hand van een analyse van de oliemarkt wordt de methode van meting van de concurrentiegraad d.m.v. registratie van de prijs spreiding van rivaliserende aanbieders over een tijdsperiode, gedemonstreerd.

B a IV 9

Harvard Business Review No. 2, Maart 1949

V. LEER VAN DE FINANCIERING.

De impasse op de kapitaalmarkt: Enkele aspecten van het vraagstuk der kapitaalvoorziening in Nederland.

Ravestijn, H. van — De voorziening van het bedrijfsleven met „risicodragend kapitaal” vormt reeds thans een ernstig vraagstuk. Ons land staat voor een, in verhouding tot vroeger, sterk vergrote kapitaalbehoefte. Deze is samengesteld uit de financiering van het herstel, de noodzaak een belangrijk deel van het nationale kapitaal „aan te passen” aan het sterk gestegen prijspeil en uit de kapitaalbehoefte ten gevolge van de industrialisatie. Van een toename der besparingen is daartegenover nauwelijks of niet sprake. De oplossing van het vraagstuk kan alleen worden gevonden door het scheppen van een gunstiger fiscaal, economisch en sociaal klimaat voor de kapitaalvorming. Daar deze methode eerst op langere termijn werkt, zal een aantal palliatieven moeten worden toegepast ter bestrijding van de acute verschijnselen. Uiteengezet wordt, dat deze middelen zich dienen te bewegen, zowel op het terrein van de vergroting van het effectieve kapitaal aanbod, als op het terrein van de beïnvloeding van de modaliteiten van het kapitaal aanbod, als tenslotte ook in de richting van de aanpassing van de te gebruiken financieringsfiguren aan de door gedifferentieerde beleggingseisen van de kapitaal aanbieder gegeven mogelijkheden.

B a V 3 a

De Naamloze Vennootschap No. 2, Mei 1949

Een discussie over de industrie financiering.

Lezenne Coulander, P. de — Onderzocht wordt de taak van de Staat en de institutionele beleggers met betrekking tot de financiering van de nodig geachte industrialisatie in Nederland. Uitgangspunt is, dat de besparingen die kapitaalvorming mogelijk maken, moeten komen uit de massa kleine en gemiddelde spaarders. Het hieruit vloeiende aanbod van risico dragend kapitaal wordt, ook in de toekomst, onvoldoende geacht. Kunnen Staat en/of institutionele beleggers worden ingeschakeld om in de leemte te voorzien? In zoverre de Staat bijspringt als aanbieder van risico dragend kapitaal — indirecte staatsinvestering — doet het gevaar op van foutief gerichte investeringen. Met betrekking tot het optreden van de institutionele beleggers wordt vastgelegd dat in het algemeen belegging in aandelen door deze instituten niet wenselijk is.

Financiering der industrialisatie door deze instellingen is dan ook alleen mogelijk indien de Staat het op deze wijze verkregen aandelen bezit voor 100 pct garandeert (met inbegrip van een redelijke rentabiliteit!)

B a V 5 d

Economisch-Statistische Berichten No. 1673, 1 Juni 1949

Analyse en verklaring van een Jaarrekening.

Groothof, H. — Bespreking van hoofdstuk XXX van „Accounting Fundamentals” door G. A. Mac Farland en R. D. Ayers (uitgave Mc Graw — Hill Book Company, New York 1947) waarin bovengenoemd onderwerp wordt besproken. Aangegeven worden verschillende richtlijnen voor een doelmatige analyse; rangschikking activa en passiva in groepen, uitdrukken van ieder activum en passivum in % van groep, uitdrukken van winsten of verliezen in % van de netto verkopen, en nagaan van de verbandenheid tussen posten op de balans en A.V.W., vergelijken van twee opeenvolgende balansen en winst- en verliesrekeningen. Een toepassing op een voorbeeld verduidelijkt de uiteenzetting. Voor de beoordeling van de liquiditeit worden de begrippen „current ratio” (verhouding: geldmiddelen en vlottend actief/schulden op korte termijn) en „acid test ratio” (verhouding: geldmiddelen en vorderingen/opeisbare verplichtingen) besproken.

B a V 7

Maandblad voor Handelswetenschappen en Handelspraktijk No. 7, Mei 1949

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE.

Belastingvrije conjunctuur reserves.

Doesschate, Prof. Dr J. F. ten — Onderwerp van bespreking vormt het werkgelegenheidsvraagstuk (waarbij de bijdrage van de overheid tot conjunctuur-

egalitatie buiten beschouwing blijft). Verschillende oorzaken worden aangewezen welke het niet aannemelijk maken dat de bijdrage van het bedrijfsleven tot egalitatie van de conjunctuurbeweging groot zal zijn. Daarom dienen middelen te worden beraamd, waardoor er voor het bedrijfsleven zelve een prikkel ontstaat om conjunctuuregaliserende maatregelen te bevorderen. Besproken worden de middelen welke de Werkgelegenheidscommissie hieromtrent in een rapport heeft vastgelegd.

Het eerste middel is algemene voorlichting. Hieraan kan schrijver slechts een betrekkelijke waarde toekennen. Het tweede middel betreft kostprijscalculatie op basis van de vervangingswaarde en het omslaan van de vaste kosten over de normale bedrijfsbezetting. Dit kan, volgens de auteur, eerst verschil maken terzake van de na te streven conjunctuurnivellering indien de — nu niet uitgekeerde — aanwezige geldmiddelen niet voor investering worden gebruikt. De kern van het betoog bevat een pleidooi voor het instellen van belastingvrije conjunctuureserves (op rekening bij de Nederlandse Bank) welke door de overheid ter besteding worden vrijgelaten indien zij dit uit conjunctureel oogpunt wenselijk acht. In aanmerking hiervoor komen de geldmiddelen welke, bij calculatie naar vervangingswaarde, in de hausse niet voor uitkering in aanmerking komen. De commissie heeft getracht het belang van de ondernemer bij een dergelijke regeling kwantitatief te benaderen. Zij berekent de belastingbesparing op 41%, het voordeel der lagere investeringskosten in de depressie op 10% en het nadeel der door het uitstel van de investering gederfde winsten op 32%, zodat een netto voordeel van 19% voor de ondernemer zou resulteren.

De handel zal van de regeling nauwelijks of geen gebruik kunnen maken. Dit wekt geen verwondering gegeven de functies van de handel in het economisch bestel en het doel dat voorzat.

Alles bij elkaar genomen hebben wij, in de opvatting van de schrijver, hier met een concept maatregel te maken die de moeite van de practische doorvoering ten volle waard lijkt.

B a VI 12 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde No. 5, Mei 1949*

Standard Practice Fundamentals.

Management Data Sheets — Dit is de titel van nummer 42/43 van de organisatiebladen welke regelmatig worden gepubliceerd. Het houdt zich bezig met de beschrijving van de „standard practice instruction” (afgekort S. P. I.) waarvan de functie als volgt wordt omschreven; het zijn van instrument van de leiding ten dienste van het vastleggen en omschrijven van alle uitvoerende en leidinggevende handelingen met het oogmerk een doelmatige wijze van uitvoering te effectueeren. Van de S.P.I. wordt achtereenvolgens aangegeven op welke terreinen van de bedrijfsvoering hij bruikbaar is (grote toepassingsmogelijkheid naarmate het bedrijf groter is), hoe hij tot stand moet komen (nl. via de goedkeuring van allen die met de S.P.I. te maken zullen krijgen) en op welke wijze zijn gebruik kan worden bevorderd. Als voordelen van het gebruik van de S.P.I. worden aangemerkt; kostenbesparing door meer rationele bedrijfsvoering en het verminderen van de wrijvingsweerstand in de organisatie door scherpere omlijning der bevoegdheden.

B a VI 16

Factory Management and Maintenance, April 1949

De Interne Accountant en de collisie tussen adviserende en controlerende functie.

Ras, Drs L. F. — Aandacht wordt allereerst geschonken aan de verhouding tussen de functies van de openbare en de interne accountant. Voor een doelmatige analyse van de interne functie wordt het noodzakelijk geacht uit te gaan van een bedrijfs-grootte, waarbij de interne functie rationeel kan worden gedifferentieerd.

Schrijver stelt dan vast dat het uitgangspunt voor de functies van de openbare- en interne accountant onvoorwaardelijk is het onafhankelijk oordeel op grond van zelfstandig vastgestelde, respectievelijk geverifieerde, in onderling verband en samenhang waargenomen gegevens — de controle —. Beide functies stoelen op deze controle, waarbij de ene zich buigt naar het maatschappelijk verkeer, de ander naar de leiding van het bedrijf. De inhoud van de controle is bij beide functies echter een andere, daar het begrip controle, waaraan binnen het kader van de onderneming behoefte ontstaat, het begrip controle in de zin van onderzoek van de jaarrekening voor aandeelhouders en verder geïnteresseerden niet dekt. Via een analyse van het begrip controle wordt dan een afbakening verkregen van de functie van de interne accountant. Hierbij blijkt, dat de afbakening van de interne functie in feite een onderdeel vormt van het vraagstuk van de organisatie van de leiding. Want, bij de controle, welke de interne accountant dient uit te oefenen, gaat het om controle als element van de leiding. Van hieruit nu komt schrijver tot een omlijning van de activiteit van de interne accountant. Deze omvat dan het toetsen op hun doeltreffendheid van de middelen welke de bedrijfs-

leiding hanteert ter beheersing van de acties, zoals daar zijn de administratie, de instructie, de taakopdracht, de begroting, e.a. Hierbij zal het contact tussen de interne- en de openbare accountant liggen in de administratie als universeel controle-apparaat. Doordat de controle van de interne accountant een geheel andere is dan die van de openbare accountant, en hij met name geen mening geeft over de verslaglegging van het bestuur t.b.v. het maatschappelijk verkeer, is het gevaar voor collisie tussen adviserende- en controlerende functie bij de interne accountant geringer. Het artikel besluit met enkele opmerkingen t.a.v. de beschouwingen van Mr Moret over de functie van de interne accountant.

B a VI 17 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde* No. 5, Mei 1949

Efficientie door kleuren.

Gombert, Ir G. — De laatste tijd gaat men betekenis hechten aan de kleuren van lokalen en uitrusting. Een aantal essentiële regels worden gegeven welke moeten worden toegepast en die de praktijk door proefondervindelijk onderzoek heeft bevestigd. In hoeverre wijzigingen in de aangevende kleuren de productiviteit stimuleren van hen die eraan onderworpen zijn, is steeds moeilijk te becijferen omdat veelal tegelijkertijd andere factoren werken waarvan de invloed uitgaat boven die van de „colour conditioning”. In enkele gevallen (voornamelijk U.S.A.) is het mogelijk geweest een in cijfers uitgedrukt appreciatie te geven van de resultaten van kleurenwijzigingen. Zeven dergelijke gevallen worden vermeld.

B a VI 19

Organisatie en Efficiency No. 4, April 1949

Changing concepts of the personnel function.

Worthy, James C. — De verzorging der personeelsaangelegenheden is als gedifferentieerde functie in het bedrijf van recente datum. Functionele plaats, taken en werkwijze staan daardoor voor een groot deel nog niet vast. Zodoende richt veel van de energie der personeelschefs zich thans nog op het „verkopen” van haar functie aan de bedrijfsleiding, vooral ook omdat zij zich gehandicapped voelen door het ontbreken van een waarderingsmaatstaf voor de personeelszorg. Dit energievertoon uit zich o.a. in het adopteren van tal van gecompliceerde technieken welke niet zozeer de personeelsaangelegenheden zelve effectiever verzorgen, als wel gericht zijn op het verwerven van een eigen status in de organisatiestructuur. Een ander uitvloeisel van de nog wankel positie is het streven naar annexatie van bevoegdheden behorende tot de uitvoerende bevelvoering (b.v. aanneming, opleiding, promotie). Schrijver neemt hiertegen fel stelling. Na uiteenzetting van zijn argumentatie hieromtrent wordt overgegaan tot het opbouwen van de taken der personeelsafdeling, welke alle voortspruiten uit de zorg voor een effectieve samenwerking van mensen in de geconstitueerde materiële immateriële organisatiestructuur. Vooral gaat schrijver hierbij nader in op de kennis welke voor de vervulling van de taken vereist zal zijn. Hij meent een aanknopingspunt te vinden in de idealen van de democratie ten aanzien van de rechten van de mens, alsmede in de systemen welke ter effectuering daarvan in de maatschappij worden gehanteerd.

B a VI 24 *The Journal of the Institute of Personnel Management* No. 303, Mei/Juni 1949

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN.

De Werkclassificatie getoetst.

Gevers Deynoot, Jhr Mr R. A. Th. — Vervolg op een artikel in het Februarinumnummer („Loonsverhogingen”) waarin als wezenskenmerk van redelijke loonverschillen genoemd werden: compensatie voor verschillen in voor- en nadelen der onderscheiden werkzaamheden (equalizing differences) en extra beloning in geval van schaarste van benodigde aangeboren eigenschappen. Het in concreto vaststellen van de loonsverhoudingen wordt mogelijk gemaakt door de techniek der werkclassificatie, doordat, in de kwantificering van de functie vanuit de vastgestelde gezichtspunten, de bovenvermelde kenmerken van redelijke loonverschillen tot uitdrukking worden gebracht. Extra betekenis krijgt het systeem hierdoor naarmate vraag en aanbod meer worden uitgeschakeld als voor de loonverhoudingen bepalende factoren. Zodoende is het van belang de juistheid van de bij werkclassificatie aangelegde maatstaven te toetsen. Geschiedt aan de hand van de ontworpen genormaliseerde methode. Het blijkt dat er tussen de maatstaven, welke deze methode aanlegt, en de wezenskenmerken van redelijke loonverschillen een verband bestaat, in zoverre een deel der maatstaven een duidelijke toepassing vormt van het eerste kenmerk en een ander deel toepassing van het tweede kenmerk.

B a VII 2

Tijdschrift voor Efficientie en Documentatie No. 6, Juni 1949

Über den Zusammenhang zwischen Ernährung, Leistung, Erzeugung, Planung und Kosten.

Euler, Hans — Behandeld wordt het verband tussen voeding en arbeidsprestatie. Dit geschiedt aan de hand van een in de ijzer-, staal- en mijnbouwindustrie ingesteld onderzoek naar het kwantitatief verloop van de relatie tussen het aantal toegeende calorieën — als maatstaf voor de voeding — en de arbeidsprestatie per arbeider — als maatstaf voor de arbeidsprestatie per tijdseenheid —. Bij een gegeven aantal arbeiders en technische data hangt de productieomvang af van: arbeidsduur, aantal uitvaluren en arbeidsintensiteit. Via een beïnvloeding van deze drie componenten werkt de voeding in op de arbeidsprestatie per arbeider. Daarnaast beïnvloedt de voeding de grootte van de prestatie naar de veranderingen van de geldeenheid. Voor ieder bedrijf afzonderlijk dient tenslotte de bereikte graad van mechanisatie als beïnvloedende factor te worden genoemd. Naarmate deze n.l. lager ligt zal de invloed van de voeding op de arbeidsprestatie groter zijn. Een aantal grafieken tonen voor diverse bedrijven de kwantitatieve relatie tussen de beide grootheden. Het blijkt dat tussen 1800—3600 calorieën zware lichamelijke arbeid de arbeidsprestatie evenredig met de boven 1800 aanwezige calorieën stijgt.

B a VII 2

Industrielle Organisation No. 45, 1949

Enkele opmerkingen over de mogelijkheid van toepassing van mathematisch-statistische methoden bij tijdstudieproblemen en in het bijzonder bij het Bedeaux-systeem.

Leeuw, Th. A. de — Bij de tijdstudie kan van statistische methoden gebruik worden gemaakt. Statistisch gezien is tijdwaarnemen niets anders dan het verzamelen van een statistische massa uit een universum, gevormd door de arbeidstijden die bij de geobserveerde arbeidscyclus voorkomen. Deze tijden zijn niet constant. Ook de tijdwaarnemer zelf vormt een bron van variaties. Statistisch zijn nu van betekenis:

- a. de vaardigheid van de waarnemer,
- b. de wijze van berekenen van de standaardtijd,
- c. de invloed van de variabiliteit van de methode op het tarief.
- d. het afleiden van enige maatstaf ter bepaling en vergelijking van de vaardigheid van verschillende tijdwaarnemers.

Deze punten worden nader verduidelijkt aan de hand van een eenvoudig geval, n.l. het tarifiëren van een enkelvoudige arbeidscyclus, gebaseerd op de tijdsstudietechniek van het Bedeauxsysteem.

B a VII 5

Statistica No. 56 1948

Internationale Kadervorming in de Industrie.

Kramers, A. H. I. — Beknopt verslag van een door het Bureau International du Travail (B. I. T.) georganiseerde conferentie met het doel een bijdrage te leveren tot georganiseerde internationale samenwerking bij Kadervorming. Korte inhoudsweergave van drie memoranda welke aan de deelnemers ter voorstudie en informatie werden uitgereikt. Het eerste geeft naast een historisch overzicht van de ontwikkeling der Kadervorming o.a. de betekenis welke het B.I.T. aan het begrip Kadervorming hecht, n.l. opleiding en vorming voor leidinggevende en organiserende functies (welke brug wil slaan tussen kennis en handeling). Het tweede memorandum bevat een vergelijkende analyse van enkele opleidingssystemen — B.K.T., systeem Carrard, Franse systeem Cégos, Belgische systeem en Amerikaanse T.W.I. systeem. Het derde memorandum geeft de noodzakelijke informatie, die als de bases van nationale- en internationale samenwerking zouden kunnen dienen. De conclusies en besluiten waartoe de conferentie ten aanzien van deze samenwerking is gekomen worden vermeld.

B a VII 7

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie No. 6, Juni 1949

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

IX. VERZEKERING

Statistische research in de verzekeringswetenschappen

Tulder, J. J. M. van — Een greep wordt gedaan uit de statistisch researchwerkzaamheden in het verzekeringswezen. Terwijl levensverzekeringen, dank zij het bestaan van een goede en betrouwbare sterftestatistiek, op een degelijke basis rusten, is dit met brandverzekeringen in veel mindere mate het geval; ondermeer, omdat meteorologische en economische factoren op de frequentie van branden van invloed zijn, en de maatschappijen zich moeten dekken tegen een nog onvoldoende bekend risico van reeksen opeenvolgende rampjaren. Bij verzekering van ziekenhuiskosten moet weer een andere factor in rekening worden gebracht, namelijk dat de gemiddelde ligttijd in het ziekenhuis afhankelijk is gebleken van het bedrag per dag, waarvoor men is verzekerd.

B b IX 1

Statistica No. 1 1949